

Využití myšlenkových map k rozvoji osobnosti

Předkladatel

PhDr. Eva Švarcová, Ph.D., Katedra pedagogiky a psychologie PdF UHK

Složení řešitelského týmu

Hlavní řešitel: Eva Švarcová, do sběru a zpracování dat bude zapojena studentka magisterského studia na PdF UHK Lenka Hrdinová, ID: 20278, č. účtu: 184579116 kód banky: 0600, aprobace: učitelství ZS2 - český a německý jazyk.

Celková finanční částka: 39 000,- Kč

Stručný popis postupu při řešení projektu

Cíl projektu

Cílem projektu je zmapovat možnosti využití myšlenkových osobních map k rozvoji osobnosti jedince, zejména v oblasti sebepoznání, sebereflexe a sebeakceptace. Analýza příčin problémů v oblasti sociálního citění a v dané souvislosti posílení kvality vztahů ve skupině. Cílovou skupinou jsou žáci druhého stupně základních škol a střechů škol. Osobní mapy budou vytvářet žáci zejména v předmětech etická výchova, občanská výchova a základy společenských věd.

Úvod

V současné době je zejména v kolektivu dětí a mladých lidí stále velký počet jedinců, kteří mají problémy se sebeovládáním, sebehodnocením a s ohleduplností k druhým. Všechny zmiňované faktory do značné míry následně ovlivňují vztahy ve skupině vrstevníků a mohou vést k nežádoucím formám chování, u kterých hrozí nebezpečí, že se stanou naučeným způsobem jednání i v dospělosti. Zmíněný problém se týká především různých forem manipulativního chování. Sebeoznání patří k základním faktorům a je jedním z prvních kroků k odstranění problémů se sebehodnocením a sebeovládáním. Následně vede ke zkvalitnění vztahů ve skupině, nejen díky zvýšenému sebeovládání, ale také posilováním ohleduplnosti, sounáležitosti a schopnosti empatie.

Rozvoj a podpora sociálního citění se v současné době stávají jednou z priorit. Podle názoru mnoha odborníků (pof. Smékal, Dr. Tichá atd.) je základem stability každé společnosti.

Metodika

Vytváření a následný rozbor myšlenkových osobních map. Strukturovaný rozhovor, analýza výsledných prací.

Oblasti zájmu:

1. Jakým způsobem lze rozvíjet sebepoznání, sebeovládání a sebehodnocení.
2. Jaké jsou možnosti využití jednotlivých typů myšlenkových map u žáků ZŠ a SŠ.
3. Vliv sebepoznání na kvalitu vztahu k druhým.
4. Možné příčiny poruch v oblasti sociálního citění.

Harmonogram postupu při řešení

Začátkem června byly připraveny návrhy několika typů myšlenkových osobních map a struktura rozhovoru. Ještě v červnu byla realizována pilotní část projektu. V průběhu října, listopadu a začátkem prosince probíhaly práce na školách – tvorba myšlenkových osobních map žáky základních škol, rozhovory a hodnocení. Od začátku prosince byla průběžně prováděna analýza myšlenkových osobních map žáků a následných rozhovorů s těmito žáky. Zhruba v polovině prosince bylo provedeno statistické zpracování základních dat. Výsledky výzkumného šetření budou vzhledem k časové náročnosti výzkumu prezentovány na celostátních a mezinárodních konferencích v následujícím roce.

Výsledky výzkumného šetření realizovaného v rámci daného projektu specifického výzkumu dle názoru učitelů škol, kde výzkumné šetření probíhalo, přispěly ke zkvalitnění vztahů ve třídách. Dále ke zlepšení možností intervence v případě nežádoucího chování na základě lepšího poznání žáků a motivů jejich činnosti a chování.

Splnění kontrolovatelných výsledků řešení

- příprava myšlenkových map a struktury rozhovoru - splněno;
- analýza a interpretace výsledných prací a rozhovorů - splněno;
- prezentování výsledků na celostátních a mezinárodních konferencích – výzkumné šetření připraveno k prezentaci,
- publikování v recenzovaném odborném časopise Pedagogická orientace a v elektronickém časopise AULA – příspěvek s výsledky výzkumného šetření byl odeslán k recenznímu řízení.

Přehled realizovaných výdajů

stipendium pro studentku.....	6 000,- Kč,
notebook pro práci ve školách.....	16 000,- Kč,
kancelářské potřeby (toner, papír, CD aj.).....	9 000,- Kč,
překlady do cizích jazyků pro potřeby zahraniční prezentace.....	6 000,- Kč,
odměna řešiteli.....	2 000,- Kč,
celkem:	39 000,- Kč

Přílohy:

- kopie publikačních výstupů
- vyúčtování dotace

V Hradci Králové 20. 12. 2011

PhDr. Eva Švarcová, Ph.D.
Katedra pedagogiky a psychologie PdF UHK